

หลักกฎหมายเอกชน

มาตรา **9** ลายมือชื่อ

มาตรา **10** หลักการตีความไปในทางที่ข้อความนั้นยังใช้ได้ยิ่งกว่าการที่จะให้ตกไป

มาตรา **11** การตีความสัญญาหรือเอกสารให้ตีความในทางเป็นคุณแก่ผู้ต้องเสียหายในมูลหนี้

มาตรา **12** จำนวนเงินตามตัวอักษรและตัวเลขไม่ตรงกัน ให้ถือเอาจำนวนเงินตามตัวอักษร

มาตรา **13** จำนวนเงินไม่ตรงกันให้ถือเอาจำนวนเงินหรือปริมาณที่น้อยที่สุด

มาตรา **14** เอกสารทำไว้หลายภาษามีข้อความต่างกันให้ถือตามภาษาไทย

มาตรา 9 ตายมือชื่อ

- กิจการที่กฎหมายบังคับให้ทำเป็นหนังสือ
 1. มาตรา 306 วรรคแรก การโอนหนี้
 2. มาตรา 456 วรรคแรก การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ และอสังหาริมทรัพย์ชนิดพิเศษ
 3. มาตรา 572 การเช่าซื้อ
 4. มาตรา 1129 การโอนหุ้น
 5. มาตรา 1299 วรรคแรก การได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ โดยนิติกรรม

- **กิจการที่กฎหมายบังคับว่าต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ**

- 1. มาตรา 456** วรรคสอง สัญญาจะซื้อขาย
อสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์
ชนิดพิเศษ
- 2. มาตรา 456** วรรคสาม สัญญาซื้อขายสังหาริมทรัพย์
ตกลงราคาตั้งแต่ **20,000** บาท
- 3. มาตรา 538** การเช่าอสังหาริมทรัพย์
- 4. มาตรา 653** การกู้ยืมเงินกว่า **2,000** บาทขึ้นไป
- 5. มาตรา 680** การค้ำประกันหนี้
- 6. มาตรา 851** สัญญาประนีประนอมยอมความ
- 7. มาตรา 867** สัญญาประกันภัย

- ลายมือชื่อ หมายถึง ชื่อที่เขียนด้วยมือ
- แงงไค หมายถึง เครื่องหมายขีดเขียนหรือรอยกากบาท เพื่อแสดงแทนลายมือชื่อของเขา
- ตราประทับ หมายถึง ตราที่ประทับแทนชื่อของบุคคล

- ดायพิมพ์นิ้วมือ หมายถึง ลวดลายที่เกิด

จากใช้หมึกพิมพ์ทานิ้วมือกดประทับ

(พยาน = ต้องรู้เห็นการพิมพ์ลายนิ้วมือ และได้รับ
ความยินยอมจากเจ้าของลายพิมพ์นิ้วมือ)

มาตรา 15 สภาพบุคคลธรรมดา

-การเริ่มต้นแห่งสภาพบุคคลธรรมดา

1. คลอด (ทารกพ้นออกจากตัวมารดา)
2. อยู่รอดเป็นทารก (มีการหายใจ)

-การสิ้นสุดแห่งสภาพบุคคล

1. ตาย (แกนสมองหยุดทำงาน ,ไม่มีชีพจร, ไม่มีการหายใจ)
2. ศาลสั่งให้สาบสูญ (มาตรา 61-64)

ผู้ไร้ความสามารถตามกฎหมาย

- 1. ผู้เยาว์ (มาตรา 19-27)**
- 2. คนไร้ความสามารถ (มาตรา 28 - 31)**
- 3. คนเสมือนไร้ความสามารถ (มาตรา 32-36)**
- 4. คนวิกลจริต (มาตรา 30)**

การบรรลุนิติภาวะของผู้เยาว์

มาตรา 19-20

1. เมื่ออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์
2. เมื่อทำการสมรสตามกฎหมาย

มาตรา 1448

การทำนิติกรรมของผู้เยาว์

มาตรา 21

ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใดๆ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม มิเช่นนั้นนิติกรรมตกเป็น “โมฆียะ”

โมฆียะ คือ นิตินกรรมนั้นสมบูรณ์ตาม
กฎหมาย แต่อาจถูกบอกกล่าวได้ใน
ภายหลังทำให้ตกเป็น “โมฆะ” มาแต่
เริ่มต้น (มาตรา 175-177)

ผู้แทนโดยชอบธรรม

1. ผู้ใช้อำนาจปกครอง (บิดาและมารดา)

มาตรา 1566, 1567, 1569

2. ผู้ปกครอง มาตรา 1585-1587, 1598/3

3. ผู้รับบุตรบุญธรรม มาตรา 1598/19, 1598/28

มาตรา 22 ผู้เยาว์ทำการใดๆได้ทั้งสิ้น เพื่อไปซึ่งสิทธิ หรือให้หลุด
พ้นหน้าที่อันใดอันหนึ่ง

มาตรา 23 ผู้เยาว์ทำการใดๆได้ทั้งสิ้น ซึ่งต้องทำเองเฉพาะตน

มาตรา 24 ผู้เยาว์ทำการใดๆได้ทั้งสิ้น ซึ่งสมแก่ฐานะานุรูปแก่ตน

มาตรา 25 ผู้เยาว์ทำพินัยกรรมได้เมื่ออายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ หาก
ฝ่าฝืนโมฆะตามมาตรา 1703

มาตรา 26 ผู้แทนโดยชอบธรรมอนุญาตให้ผู้เยาว์จำหน่ายทรัพย์สิน

มาตรา 27 ผู้แทนโดยชอบธรรมยินยอมให้ผู้เยาว์ประกอบธุรกิจ
หรือเป็นลูกจ้าง

คนไร้ความสามารถ (มาตรา 28-29)

1. เป็นคนวิกลจริต
2. บุคคลผู้มีสิทธิตามมาตรา 28 ยื่นคำร้องขอต่อศาล
(ศาลเยาวชนและครอบครัว)
3. ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
4. อยู่ในความดูแลของ “ผู้อนุบาล”
(อำนาจของผู้อนุบาลเป็นไปตามบรรพ 5 ว่าด้วยครอบครัว)
5. ประกาศคำสั่งศาลในราชกิจจานุเบกษา

บุคคลผู้มีสิทธิตามมาตรา 28 ยื่นคำร้องขอต่อศาล

1. คู่สมรส
2. ผู้บุพการี
3. ผู้สืบสันดาน
4. ผู้ปกครอง
5. ผู้ซึ่งปกครองดูแลบุคคลนั้นอยู่
6. พนักงานอัยการ

ผู้ดูแล

1. กรณีผู้เยาว์ คือ ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือ ผู้ปกครอง (มาตรา 1569,1569/1)
2. กรณีมีคู่สมรส คือ คู่สมรส (มาตรา 1463)
3. กรณีไม่มีคู่สมรส คือ บิดาหรือมารดา (มาตรา 1569/1 วรรคสอง)
4. บุคคลอื่นตามที่ศาลเห็นสมควร

มาตรา 29 การใดๆ อันบุคคลซึ่งศาลสั่งให้
เป็นคนไร้ความสามารถได้กระทำการ การ
นั้นเป็นโมฆียะ

มาตรา 1704 พิษัยกรรมซึ่งบุคคลผู้ถูกศาล
สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถทำขึ้นนั้น
เป็นโมฆะ

คนวิกลจริต (มาตรา 30)

หลัก = คนวิกลจริตทำนิติกรรมใดๆ สมบูรณ์อย่าง
คนธรรมดาทั่วไป

ยกเว้น = อาจตกเป็นโมฆียะ ในกรณี

1. ได้กระทำนิติกรรมในขณะที่จิตวิกลอยู่
2. คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้รู้ถึงการวิกลจริตนั้นด้วย

มาตรา 1704 พินัยกรรมซึ่งบุคคลผู้ถูกอ้าง
ว่าเป็นคนวิกลจริต แต่ศาลยังไม่ได้สั่งให้
เป็นคนไร้ความสามารถทำขึ้นนั้น จะเป็น
อันเสียเปล่า ก็แต่เมื่อพิสูจน์ได้ว่าในเวลา
ที่ทำพินัยกรรมนั้นผู้ทำจริตวิกลอยู่

คนเสมือนไร้ความสามารถ (มาตรา 32-34)

1. เป็นคนมีเหตุบกพร่อง จนไม่สามารถจัดทำกรงานด้วยตนเองได้ หรือ จัดกิจการไปในทางที่อาจเสียหายแก่ทรัพย์สินของตนหรือครอบครัว
2. บุคคลผู้มีสิทธิตามมาตรา 28 ยื่นคำร้องขอต่อศาล
(ศาลเยาวชนและครอบครัว)
3. ถูกศาลสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ
4. อยู่ในความพิทักษ์ดูแลของ “ผู้พิทักษ์”
5. ประกาศคำสั่งศาลในราชกิจจานุเบกษา

อำนาจหน้าที่ของ “ผู้พิทักษ์”

มาตรา 34 การทำนิติกรรมตามมาตรา 34
ของคนเสมือนไร้ความสามารถ ต้องได้รับความ
ยินยอมจากผู้พิทักษ์ ถ้าไม่ได้รับความ
ยินยอมจากผู้พิทักษ์นิติกรรมนั้นๆ
ตกเป็นโมฆียะ

การจัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่

1. ผู้ไม่อยู่มิได้ตั้งตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไปไว้
(มาตรา 48, 49, 52-54, 56-59)
2. ผู้ไม่อยู่ได้ตั้งตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไปไว้
(มาตรา 49, 50, 51, 53)
3. ผู้ไม่อยู่ได้ตั้งตัวแทนรับมอบอำนาจเฉพาะการไว้
(มาตรา 55)

นิติบุคคลตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

1. สมาคม (มาตรา 79-109)
2. มูลนิธิ (มาตรา 110-136)
3. ห้างหุ้นส่วนสามัญ (มาตรา 1025-1063)
4. ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน (มาตรา 1064-1076)
5. ห้างหุ้นส่วนจำกัด (มาตรา 1077-1095)
6. บริษัทจำกัด (มาตรา 1096-1273/4)

คำถาม (1)

(ก) ช่องว่างทางกฎหมาย คืออะไร

(ข) ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ศาลมีวิธีการอุดช่องว่างทางกฎหมายอย่างไร จงอธิบาย

คำถาม (2)

นายวินัย อายุ 18 ปี ทำนิติกรรมดังต่อไปนี้ โดยมีได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม ผลจะเป็นอย่างไร จงอธิบาย

- (ก) รับการให้นาฬิกาฝังเพชรจากป้า ราคา 100,000 บาท
- (ข) นายวินัยมีเงินฝากธนาคาร จำนวน 5 ล้านบาท นำเงินไปซื้อรถจักรยานราคา 1,500 บาท เพื่อขี่ไปโรงเรียน
- (ค) ทำพินัยกรรมยกที่ดิน 1 ไร่ ให้แก่เทศบาลตำบลบ้านดู่
- (ง) ทำสัญญาเป็นลูกจ้างร้านอาหาร หลังเลิกเรียน ค่าจ้างวันละ 400 บาท

คำถาม (3)

นายเอก อายุ 16 ปี ได้รับอนุญาตจากบิดามารดา ให้เปิดร้านตัดเย็บเสื้อผ้า นายเอกทำการดังต่อไปนี้ โดยลำพัง ผลตามกฎหมายจะเป็นอย่างไร จงอธิบาย

(ก) ทำสัญญาตัดเย็บเสื้อผ้าให้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 2,000 ชุด ราคา 600,000 บาท

(ข) ทำสัญญาเช่าห้องแถว 1 ห้อง เพื่อจะเปิดเป็นร้านถ่ายเอกสารที่หน้ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

คำถาม(4)

นายเด่น อายุ 23 ปี เป็นคนไร้ความสามารถ นายดีชอบนายเด่นจึงยกแหวนเพชรราคา 500,000 บาท ให้นายเด่น ดังนี้ หากนายเด่นรับแหวนเพชรที่ยกให้ไว้ นิติกรรมการให้นี้มีผลเป็นอย่างไร จงอธิบาย

คำถาม(5)

นายดำ อายุ 17 ปี เป็นคนไร้ความสามารถ ทำนิติกรรม
ดังต่อไปนี้ ในขณะที่จิตปกติและทำโดยลำพัง ผลจะเป็น
อย่างไร

(ก) ซื้อนาฬิกามาดูเวลา ราคา 199 บาท

(ข) นายเขียวยกนาฬิกาให้แก่นายดำ 1 เรือน
ราคา 4,000 บาท และนายดำได้รับการยกให้

(ค) นายดำทำพินัยกรรมยกเงินสดในธนาคารให้แก่
สำนักสงฆ์บ้านดู่ จำนวน 80,000 บาท

คำถาม(6)

นายเด่น คนเสมือนไร้ความสามารถ ทำนิติกรรม ดังต่อไปนี้โดยมิได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ผลเป็นอย่างไร

(ก) ให้เช่ารถยนต์เป็นเวลา 1 ปี

(ข) รับการให้นาฬิกาปลอมเพชรจากป้า ราคาหนึ่งแสนบาท

(ค) ไปยืมเงินนำมาใช้จำนวนหนึ่งแสนบาท

(ง) ไปเข้าบ้านพักตากอากาศเพื่อพักผ่อน เป็นเวลา 1 ปี

คำถาม(7)

นายสมศักดิ์และนางสมศรี เป็นสามีภริยาที่ชอบด้วยกฎหมาย นายสมศักดิ์ได้เดินทางไปดูงานที่ประเทศญี่ปุ่น ออกเดินทางไปในวันที่ 3 มีนาคม 2553 ต่อมาในวันที่ 6 มีนาคม 2553 ที่ญี่ปุ่นเกิดสึนามิครั้งใหญ่ขึ้นทำให้ผู้คนตายและหายไปเป็นจำนวนมาก นายสมศักดิ์ก็เป็นคนหนึ่งที่หายไปไม่มีข่าวอีกเลย ต่อมาในวันที่ 6 กันยายน 2555 นางสมศรีได้มาปรึกษาท่านว่าจะร้องขอให้นายสมศักดิ์เป็นคนสาบสูญต่อศาลได้หรือไม่ อย่างไร